

Győri Ítélőtábla, mint másodfokú bíróság
Bf.92/2008/10. szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Győri Ítélőtábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2009. évi március hó 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés büntette kísérlete miatt vádlott ellen indult büntető ügyben a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2008. évi szeptember hó 18. napján kihirdetett B.309/2007/49. számú **ítéletét megváltoztatja**, a szabadságvesztés tartamát 4 /négy/ év fogházra mérsékeli.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A bíróság beszámítja vádlott által az első fokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

I n d o k o l á s :

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság a 2008. szeptember 18. napján kelt B.309/2007/49. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntettének kísérletében (Btk. 166.§ (1) bekezdés) és ezért 6 év börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés időtartamába beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, rendelkezett a bűnjelekről és kötelezte a vádlottat a büntetőeljárás során felmerült 132.330.- Ft bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést a minősítés megváltoztatása és a büntetés enyhítése végett. A fellebbezés indokolásában a védő kifejtette, hogy az eset összes körülményeinek vizsgálatával tévesen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott részéről az ölési szándék fennállt. A vádlott által tett

kijelentéseket nem az emberölés szándéka, hanem a sértett viselkedése, a körülmények által okozott jelentős felindulás magyarázza, az általa használt eszköz sem tekinthető az emberölés „tipikus” elkövetési eszközének, valamint a legfeljebb közepes erőbehatásra keletkezett szúrás sem alapozza meg ezt a minősítést. A vádlott saját vallomása szerint a cselekményét követően segíteni akart a sértettnek. Hivatkozott arra is a védő, hogy a Legfelsőbb Bíróság 15. számú irányelvében foglaltaknak megfelelően a jelen esetben bekövetkezett közvetett életveszélyes eredmény alapján az életveszélyt okozó testi sértés kísérletének megállapítása indokolt. Hangsúlyozta továbbá, hogy a vádlottnál a cselekmény idején fennállott személyiségzavar enyhe-közepes fokban korlátozta abban, hogy a cselekménye következményeit felismerje és, hogy ennek a felismerésnek megfelelően cselekedjék, emellett a vádlottat betegségei miatt évekkel ezelőtt 67 %-ban rokkantnak minősítették. Felvetette ezen túl a vádlott testi és pszichikai állapotára tekintettel a sértett kitérés kötelezettsége vizsgálatának szükségességét is.

Összességében kérte, hogy az ítélőtábla a vádlott cselekményét életveszélyt okozó testi sértés kísérleteként minősítse és ennek megfelelően vele szemben lényegesen enyhébb büntetést szabjon ki.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.332/2007/3-I. számú átiratában kifejtette, hogy a vádlott és a védője által bejelentett fellebbezéseket alaptalannak tartja. Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást és ennek eredményeként megalapozott tényállást állapított meg, amit azonban kiegészíteni szükséges az orvosszakértői vélemény alapján azzal, hogy a sértett sérüléseinek gyógytartama a 8 napot meghaladta, ténylegesen 4 hétre tehető. Mindezekből a megyei bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és helytálló a cselekmény minősítése is. Álláspontja szerint azonban a büntetés kiszabás során több tényezőt is helytelenül értékelt a bíróság. Így a sértett közrehatása enyhítő körülményként nem vehető figyelembe, mivel a sértett indulatos viselkedésének kiváltó oka épp a vádlott korábbi magatartása volt. Emellett a vádlott munkahelyének elvesztése és élettársi kapcsolatának megszakadása szintén nem enyhítő körülmény, mivel ez nem szolgálhat mentségül olyan mértékű indulati kitörésre, aminek során a vádlott egyenes szándékkal, emberélet kioltására alkalmas eszközzel a sértettre támadt. Súlyosító körülményként pedig nem értékelhető az, hogy a bűncselekmény elkövetése „a sértettet pszichésen nagyon megviselte és emiatt betegessé vált”, a sértett ugyanis maradandó fogyatékoságot nem szenvedett. A leírtak alapján a megállapított joghátrányt megfelelőnek tartotta, annak enyhítését nem látta indokoltnak és az ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az ítélőtábla által tartott nyilvános ülésen a védő a fellebbezését fenntartotta az írásban benyújtott indokolással együtt. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott elkövetéskori tudattartalmára helytelenül következtetett. Álláspontja szerint az alkalmazott eszköz, illetve a szúrás helye és mélysége is az életveszélyt okozó testi

sértés minősítését alapozza meg. Kérte figyelembe venni a vádlott büntetlen előéletét és személyi körülményeit, amelyek a törvényi minimumhoz közeli büntetés alkalmazását indokolhatják. Az enyhítésre irányuló kérelméhez becsatolta védence orvosi leleteit, dokumentációját 2003-2006 évekből.

A fellebbviteli főügyészség képviselője a nyilvános ülésen változatlanul fenntartotta az indítványát, a védelem okfejtésével nem értett egyet. Hangsúlyozta, hogy az elkövetés eszköze egy 11 cm pengehosszúságú rugós kés volt, ami az ilyen jellegű cselekmények tipikus eszközének tekinthető. Ezzel a késsel a vádlott mélyen a sértett mellüregébe behatoló sérülést idézett elő, ami a sértett halálát is okozhatta volna. Valóban mindkét fél oldaláról elhangzott indulatos fenyegetés, azonban a vádlott a szóbeli megnyilvánulását tettekre is váltotta. Mindezek alapján helyesen következtetett a bíróság az ölési szándékra. Fenntartotta a tényállás kiegészítése és büntetéskiszabási körülmények tekintetében írásban tett indítványait is.

A vádlott az utolsó szó jogán ismételten hangsúlyozta, hogy felfokozott, ingerült állapotban volt, azonban a sértettet nem akarta megölni. Utalt arra is, hogy fogvatartása alatt indulatkezelő tréningen vett részt, amely segíti reszocializációját, mentális problémái kezelését.

A büntetés enyhítése végett bejelentett vádlotti és védői fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

Az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált a Be. 348. § (1) bekezdése szerint. Ennek során megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítást a szükséges mértékben, a törvény rendelkezéseit betartva lefolytatta, a bizonyítékokat egyenként és összességében is megfelelően értékelte.

Az így megállapított tényállás helyes, azonban a Be. 351.§ (2) bekezdés b) pontja szerint kiegészítésre szorul egyrészt azzal, hogy sértett sérülése 8 napon túl gyógyuló, tényleges gyógytartama 4 hét, belőle maradandó fogyatékoság, vagy súlyos egészségromlás nem származott. (32-65/2007. bü. számú nyomozati iratok, 89. lapszám), másrészt az ítélet tábla az indokolás 6. oldal 3. bekezdésben a vádlott általános egészségi állapotával kapcsolatos elsőbírői megállapításokat a tényállás részének tekinti.

E kiegészítéssel, illetve korrekcióval együtt a tényállás a felülbírálat alapjául szolgált.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerű következtetést vont le vádlott bűnösségére, helyes a bűncselekmény minősítése is.

Az ítélet tábla a védő által előadottakra is tekintettel kiemeli, hogy a vádlott által használt eszköz alkalmas volt a sértett életének kioltására, illetve a támadott

testtájékon, mellüregben olyan létfontosságú szervek találhatóak, amelyek sérülése az általános felfogás szerint is alkalmas halálos eredmény előidézésére. Emellett megállapítható, hogy a vádlott határozott, közepes erejű mozdulattal 6 cm mélyen szúrta bele a rugós kést a sértett mellkasába. Ekként, figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság 15. számú irányelvében írt objektív és szubjektív szempontokra, a körülmények együttes értékelésével a testi sértésre irányuló szándéknál többre, az élet elleni támadás szándékára kell következtetni.

Tévedett azonban a megyei bíróság, amikor az ítélet indokolásának 8. oldala 5. bekezdésében úgy foglalt állást, hogy a „vádlott tudata átfogta azt, hogy magatartásának következménye akár a sértett, illetve még más személy életének kioltása is lehet, és azt kívánta”. Az idézett mondatot az ítélet tábla mellőzi, ugyanis a vádlott tudata a fentiek szerint feltétlenül átfogta az élet kioltásának reális lehetőségét, azonban azt nem kívánta, hanem abba belenyugodva cselekedett. Az eredményt illetően így az aktuális tudattartam kapcsán az eshetőleges szándék megléte állapítható meg, ahogy azt az indokolásból mellőzött mondat kivételével az elsőfokú bíróság is megfogalmazta.

Az ítélet tábla a bejelentett vádlotti és védői fellebbezésre is tekintettel megvizsgálta a kiszabott büntetést is, hogy annak alkalmazására a büntetéskiszabási elvek megtartásával, a büntetési célok megvalósulására figyelemmel került-e sor.

Helyesen hivatkozott a fellebbezés arra, hogy a sértett közrehatása enyhítő körülményként nem vehető figyelembe. Egyrészt mivel a sértett indulatos viselkedésének kiváltó oka épp a vádlott korábbi magatartása volt, másrészt az ítélet tábla megítélése szerint a szóbeli szidalmazás ilyen tárgyi súlyú bűncselekményben való „közrehatásnak” semmiképp sem tekinthető. Emellett a vádlott munkahelyének elvesztése és élettársi kapcsolatának megszakadása sem enyhítő körülmény, mivel a megállapított tényállás alapján nem az ebből eredő felindultság vezetett a cselekmény elkövetéséhez. Súlyosító körülményként pedig nem értékelhető az, hogy a bűncselekmény elkövetése „a sértettet pszichésen nagyon megviselte és emiatt betegessé vált”, erre konkrét adat nem áll rendelkezésre, és a sértett maradandó fogyatékoságot sem szenvedett.

Az ítélet tábla a büntetés kiszabásának felülbírálata során az egyes körülményeket egymással egybevetve, összefüggésükben értékelte, különös tekintettel az adott ügyben megjelenő hatásukra. Ennek eredményeként úgy látta, hogy indokolt nyomatékosan figyelemmel lenni a vádlott belátási képességét enyhe-közepes fokban korlátozó személyiségzavarára, rossz általános egészségi állapotára.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla a Btk. 87.§ (2) bekezdésének b) pontja alapján lehetőséget látott a vádlottal szemben kiszabott főbüntetés enyhítésére, az általános büntetési célok mellett nagyobb súlyt fektetve az egyéniesítésre.

Az alanyi oldalon hangsúlyozott enyhítő körülmények alapján arra az álláspontra helyezkedett a másodfokú bíróság, hogy vádlott egészségi státusza enyhébb

végrehajtási körülmények között kísérhető figyelemmel, ezért úgy rendelkezett, hogy börtön fokozat helyett a szabadságvesztést enyhébb, fogház (Btk. 44.§) fokozatban kell végrehajtani. Az elsőfokon kiszabott közügyektől eltiltás mellékbüntetés megfelelő az új főbüntetés mellett is.

Ítéletszerkesztési észrevétele a másodfokú bíróságnak, hogy a Be. 258.§ (3) bekezdés e./ és f./ pontja értelmében a jogi indokolásban a bíróság a büntetőjogi főkérdésekben hozott döntésének jogi indokait fejti ki, és ezzel együtt jelöli meg azokat jogszabályokat, amelyeken a döntés alapul. A jogszabályhelyek az indokolás részét képezik, azokat úgy kell elhelyezni, hogy adott rendelkezés mellett beazonosíthatóak legyenek.

Az ítélet tábla a fentiek szerint az elsőfokú ítéletet a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta a vádlottal szemben alkalmazott főbüntetés tekintetében, annak egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az előzetes fogvatartásban töltött további idő beszámítása a Btk. 99.§ (1), (2) bekezdésén alapul.

Győr, 2009. évi március hó 3. napján

. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Csák Csilla sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Takácsné
dr. Helyes Klára sk.
a tanács tagja

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2008. évi szeptember hó 18. napján kelt B.309/2007/49. számú ítéletének meg nem változtatott része 2009. évi március hó 3. napján jogerős és végrehajtható.

Győr, 2009. évi március hó 3. napján

. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelűl

kiadó: